

Bia 6 An Aimsir Chaite inné

Chuir

- 1 Chuir an feirmeoir beag síolta lena lámha ag tús an earraigh.
- 2 Chuir an feirmeoir mór síolta le hinnealra feirme san earrach. Chuir sé glasraí.

Dhíol

- 3 Dhíol an stáinín glasraí agus torthaí.
- 4 Dhíol an t-ollmhargadh na glasraí agus na torthaí.

Reoigh

- 5 Reoigh an t-ollmhargadh na glasraí sa reoiteoir.
- 6 Reoigh mo thuismitheoirí na torthaí sa reoiteoir sa chistin.

D'ordaigh

- 7 D'ordaigh an seandúine bia veigeatórach ón bhfreastalaí.
- 8 D'ordaigh an fear gnó bia ón bhfreastalaí sa bhialann.

D'fhreastal

- 9 D'fhreastal an freastalaí **an chéad chúrsa** don seandúine agus a bhean chéile.
- 10 D'fhreastal an freastalaí óg caife do na mná óga.

D'íoc

- 11 D'íoc an fear gnó an freastalaí don mbia.
- 12 D'íoc an custaiméir le cárta bainc don chaife agus do na brioscaí.

Sheachaid

- 13 Sheachaid an bhean bia don mbialann mhearbhia.
- 14 Sheachaid sí píotsa do chustaiméir in oifig.

Bhain siad sult

- 15 Bhain an triúr buachaillí sult as na burgair ón mhearbhia.
- 16 Bhain an bheirt bhuachaillí sult as na heití sicín.

Chuir....amú

- 17 Chuir daoine an iomarca bia amú in Éirinn anuraidh.
- 18 Chuir an fear amú burgair agus sceallóga sa bhosca bruscair.

Bhí ganntanas

- 19 Bhí ganntanas bia i gcuid mhór áiteanna sa domhan le blianta.
- 20 Bhí ganntanas bia sa tír seo agus d'fhan daoine ar bhia i scuaine.

Foclóir

Chuir / sowed

- 1 an feirmeoir / the farmer lena lámha / with his hands ag tús an earraigh / at the start of spring
- 2 mór / big le hinnealra feirme / with farm machinery glasraí / vegetables síolta / seeds

Dhíol / sold

- 3 an stáinín / the stall torthaí / fruit
- 4 an t-ollmhargadh / the supermarket

Reoigh / froze

- 5 sa reoiteoir / in the freezer
- 6 mo thuismitheoirí / my parents sa chistin / in the kitchen

D'ordaigh / ordered

- 7 an seandúine / the old man bia veigeatórach / vegetarian food ón bhfreastalaí / from the waiter
- 8 an fear gnó / the business man sa bhialann / in the restaurant

D'fhreastal / served

- 9 an cúrsa tosaigh/an chéad chúrsa / first course/starter a bhean chéile / his wife
- 10 óg / young caife / coffee na mná óga / the young women

D'íoc / paid

- 11 don mbia / for the food
- 12 an custaiméir / the customer le cárta bainc / with a bank card na brioscaí / the biscuits

Sheachaid / delivered

- 13 an bhean / the woman bia / food mhearbhia / fast food
- 14 píotsa / pizza in oifig / in an office

Bhain siad sult / They enjoyed

- 15 an triúr buachaillí / the three boys na burgair / the burgers
- 16 an bheirt / the two na heití sicín / the chicken wings

Chuir....amú / wasted

- 17 an iomarca / too much in Éirinn / in Ireland anuraidh / last year
- 18 sceallóga / chips sa bhosca bruscair / in the bin

Bhí ganntanas / There was a shortage

- 19 i gcuid mhór áiteanna / in a lot of places sa domhan / in the world le blianta / for years
- 20 sa tír seo / in this country d'fhan / waited i scuaine / in a queue

Bia 6 An Aimsir Fháistineach amárach

Cuirfidh

- 1 Cuirfidh an feirmeoir beag síolta lena lámha ag tús an earraigh.
- 2 Cuirfidh an feirmeoir mór síolta le hinnealra feirme san earrach. Cuirfidh sé glasraí.

Díolfaidh

- 3 Díolfaidh an stáinín glasraí agus torthaí.
- 4 Díolfaidh an t-ollmhargadh na glasraí agus na torthaí.

Reofaidh

- 5 Reofaidh an t-ollmhargadh na glasraí sa reoiteoir.
- 6 Reofaidh mo thuismitheoirí na torthaí sa reoiteoir sa chistin.

Ordóidh

- 7 Ordóidh an seandúine bia veigeatórach ón bhfreastalaí.

- 8 Ordóidh an fear gnó bia ón bhfreastalaí sa bhialann tráthnóna.
Freastalóidh
 9 Freastalóidh an freastalaí an cúrsa tosaigh don seandúine agus a bhean chéile.
 10 Freastalóidh an freastalaí óg caife do na mná óga.
Íocfaidh
 11 Íocfaidh an fear gnó an freastalaí don mbia.
 12 Íocfaidh an custaiméir le cárta bainc don chaife agus do na brioscaí.
Seachadfaidh
 13 Seachadfaidh an bhean bia don mbialann mhearbhia.
 14 Seachadfaidh sí píotsa do chustaiméir in oifig.
Bainfidh ....sult
 15 Bainfidh an triúr buachaillí sult as na burgair ón mhearbhia.
 16 Bainfidh an bheirt bhuachaillí sult as na heití sicín.
Cuirfidh
 17 Cuirfidh daoine an iomarca bia amú in Éirinn i mbliana.
 18 Cuirfidh an fear burgair agus sceallóga amú sa bhosca bruscair.
Beidh ganntanas
 19 Beidh ganntanas bia i gcuid mhór áiteanna sa domhan i mbliana.
 20 Beidh ganntanas bia sa tír seo agus fanfaidh daoine ar bhia i scuaine.

Foclóir

Cuirfidh / will sow

- 1 an feirmeoir / the farmer beag / small síolta / seeds ag tús an earraigh / at the start of spring
 2 mór / big le hinnealra feirme / with farm machinery glasraí / vegetables

Díolfaidh / will sell

- 3 an stáinín / the stall torthaí / fruit lena lámha / with his hands
 4 an t-ollmhargadh / the supermarket

Reofaidh / will freeze

- 5 sa reoiteoir / in the freezer
 6 mo thuismitheoirí / my parents sa chistin / in the kitchen

Ordóidh / will order

- 7 an seandúine / the old man bia veigeatórach / vegetarian food ón bhfreastalaí / from the waiter
 8 an fear gnó / the business man sa bhialann / in the restaurant tráthnóna / this afternoon

Freastalóidh / will serve

- 9 an cúrsa tosaigh/an chéad chúrsa / first course/starter a bhean chéile / his wife
 10 óg / young caife / coffee na mná óga / the young women

Íocfaidh / will pay

- 11 don mbia / for the food
 12 an custaiméir / the customer le cárta bainc / with a bank card na brioscaí / the biscuits

Seachadfaidh / will deliver

- 13 an bhean / the woman bia / food mhearbhia / fast food
14 píotsa / pizza in oifig / in an office

Bainfidh ....sult / will enjoy

- 15 an triúr buachaillí / the three boys na burgair / the burgers
16 an bheirt / the two na heití sicín / the chicken wings

Cuirfidh .... amú / will waste

- 17 an iomarca / too much in Éirinn / in Ireland i mbliana / this year
18 sceallóga / chips sa bhosca bruscair / in the bin

Beidh ganntanas / There will be a shortage

- 19 i gcuid mhór áiteanna / in a lot of places sa domhan / in the world
20 sa tír seo / in this country fanfaidh / will wait i scuaine / in a queue

Bia 6 An Aimsir Láithreach gach/gach aon lá

Cuireann

- 1 Cuireann an feirmeoir beag síolta lena lámha ag tús an earrach.
2 Cuireann an feirmeoir mór síolta le hinnealra feirme san earrach. Cuireann sé glasraí.

Díolann

- 3 Díolann an stáinín glasraí agus torthaí.
4 Díolann an t-ollmhargadh na glasraí agus na torthaí.

Reonn

- 5 Reonn an t-ollmhargadh na glasraí sa reoiteoir.
6 Reonn mo thuismitheoirí na torthaí sa reoiteoir sa chistin.

Ordaíonn

- 7 Ordaíonn an seandúine bia veigeatórach ón bhfreastalaí.
8 Ordaíonn an fear gnó bia ón bhfreastalaí sa bhialann gach/gach aon tráthnóna.

Freastalaíonn

- 9 Freastalaíonn an freastalaí an cúrsa tosaigh don seandúine agus a bhean chéile.
10 Freastalaíonn an freastalaí óg caife do na mná óga.

Íocann

- 11 Íocann an fear gnó an freastalaí don mbia.
12 Íocann an custaiméir le cárta bainc don chaife agus do na brioscaí.

Seachadann

- 13 Seachadann an bhean bia don mbialann mhearbhia.
14 Seachadann sí píotsa do chustaiméir in oifig.

Baineann

- 15 Baineann an triúr buachaillí sult as na burgair ón mhearbhia.
16 Baineann an bheirt bhuachaillí sult as na heití sicín.

Cuireann

- 17 Cuireann daoine an iomarca bia amú in Éirinn gach bliain.
 18 Cuireann an fear burgair agus sceallóga amú sa bhosca bruscair.
Bíonn ganntanas
 19 Bíonn ganntanas bia i gcuid mhór áiteanna sa domhan gach bliain.
 20 Bíonn ganntanas bia sa tír seo agus fanann daoine ar bhia i scuaine.

Foclóir

Cuireann / sows

- 1 an feirmeoir / the farmer lena lámha / with his hands ag tús an earraigh / at the start of spring
 2 mór / big le hinnealra feirme / with farm machinery glasraí / vegetables síolta / seeds

Díolann / sells

- 3 an stáinín / the stall torthaí / fruit
 4 an t-ollmhargadh / the supermarket

Reonn / freezes

- 5 sa reoiteoir / in the freezer
 6 mo thuismitheoirí / my parents sa chistin / in the kitchen

Ordaíonn / orders

- 7 an seandúine / the old man bia veigeatórach / vegetarian food ón bhfreastalaí / from the waiter
 8 an fear gnó / the business man gach/gach aon tráthnóna / every evening

Freastalaíonn / serves

- 9 an cúrsa tosaigh/an chéad chúrsa / first course/starter a bhean chéile / his wife
 10 óg / young caife / coffee na mná óga / the young women

Íocann / pays

- 11 don mbia / for the food
 12 an custaiméir / the customer le cárta bainc / with a bank card na brioscaí / the biscuits

Seachadann / delivers

- 13 an bhean / the woman bia / food mhearbhia / fast food
 14 píotsa / pizza in oifig / in an office

Baineann ... sult / enjoys

- 15 an triúr buachaillí / the three boys na burgair / the burgers
 16 an bheirt / the two na heití sicín / the chicken wings

Cuireann ... amú / wastes

- 17 an iomarca / too much in Éirinn / in Ireland gach bliain / every year
 18 sceallóga / chips sa bhosca bruscair / in the bin

Bíonn ganntanas / There's a shortage

- 19 i gcuid mhór áiteanna / in a lot of places sa domhan / in the world
 20 sa tír seo / in this country fanann / wait i scuaine / in a queue

Bia 6 An t-Ainm Briathartha anois

ag cur

- 1 Tá an feirmeoir beag ag cur síolta lena lámha ag tús an earraigh.
- 2 Tá an feirmeoir mór ag cur síolta le hinnealra feirme san earrach. Tá sé ag cur glasraí.

ag díol

- 3 Tá an stáinnín glasraí ag díol na nglasraí agus na dtorthaí.
- 4 Tá an t-ollmhargadh ag díol na nglasraí agus na dtorthaí.

ag reo

- 5 Tá na glasraí ag reo sa reoiteoir san ollmhargadh.
- 6 Tá na torthaí ag reo sa reoiteoir sa chistin.

ag ordú

- 7 Tá an seandúine ag ordú bia veigeatórach ón bhfreastalaí.
- 8 Tá an fear gnó ag ordú bia ón bhfreastalaí sa bhialann.

ag freastal

- 9 Tá an freastalaí ag freastal an cúrsa tosaigh don seandúine agus a bhean chéile.
- 10 Tá an freastalaí óg ag freastal caife do na mná óga.

ag íoc

- 11 Tá an fear gnó ag íoc an fhreastalaí don mbia.
- 12 Tá an custaiméir ag íoc le cárta bainc don chaife agus do na brioscaí.

ag seachadadh

- 13 Tá an bhean ag seachadadh bia don mbialann mhearbhia.
- 14 Tá sí ag seachadadh píotsa do chustaiméir in oifig.

ag baint suilt

- 15 Tá an triúr buachaillí ag baint suilt as na burgair ón mhearbhia.
- 16 Tá an bheirt bhuachaillí ag baint suilt as na heití sicín.

ag cur amú

- 17 Tá daoine i gcónaí ag cur amú bia gach/gach aon bhliain in Éirinn.
- 18 Tá an fear ag cur amú burgair agus sceallóg sa bhosca bruscair.

Tá ganntanas

- 19 Tá ganntanas bia i gcuid mhór áiteanna sa domhan.
- 20 Tá ganntanas bia sa tír seo agus tá daoine i scuaine ag fanacht ar bhia.

Foclóir

ag cur / sowing

- 1 beag / small síolta / seeds lena lámha / with his hands ag tús an earraigh /at the start of spring
- 2 mór / big le hinnealra feirme / with farm machinery glasraí / vegetables

ag díol / selling

- 3 an stáinnín / the stall na dtorthaí / fruit

- 4 an t-ollmhargadh / the supermarket
ag reo / freezing
- 5 sa reoiteoir / in the freezer
- 6 mo thuismitheoirí / my parents sa chistin / in the kitchen
ag ordú / ordering
- 7 an seandúine / the old man bia veigeatórach / vegetarian food ón bhfreastalaí / from the waiter
- 8 an fear gnó / the business man sa bhialann / in the restaurant
ag freastal / serving
- 9 an cúrsa tosaigh/an chéad chúrsa / first course/starter a bhean chéile / his wife
- 10 óg / young caife / coffee na mná óga / the young women
ag íoc / paying
- 11 don mbia / for the food
- 12 an custaiméir / the customer le cárta bainc / with a bank card na brioscaí / the biscuits
ag seachadadh / delivering
- 13 an bhean / the woman bia / food mhearbhia / fast food
- 14 píotsa / pizza in oifig / in an office
ag baint sult / enjoying
- 15 an triúr buachaillí / the three boys na burgair / the burgers
- 16 an bheirt / the two na heití sicín / the chicken wings
ag cur amú / wasting
- 17 in Éirinn / in Ireland gach/gach aon bhliain / every year i gcónaí / always
- 18 sceallóga / chips sa bhosca bruscair / in the bin
Tá ganntanas / There is a shortage
- 19 i gcuid mhór áiteanna / in a lot of places sa domhan / in the world
- 20 sa tír seo / in this country ag fanacht / waiting i scuaine / in a queue

Nótaí Breise

ag tús + an t-earrach = ag tús an earraigh (TG)

ó+ an freastalaí = ón bhfreastalaí (insert bh)

do + an bia = don mbia (insert a h)

sa + bosca = sa bhosca (insert a h)

Le + innealra = le hinnealra + feirm = le hinnealra feirme (TG)

ag díol + na glasraí = ag díol na nglasraí (TG)

ag baint + sult = ag baint sult (TG)

[anmúinteoir ©](#)

Digital Resource for Teachers, Students and Parents

**This content is protected by Digital Copyright Laws.
Reproduction and distribution of this content without
written permission of anmúinteoir is prohibited.**